

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Financirano iz
evropskega programa
Erasmus+

INTESYS

INTESYS: Skupaj – podpiranje ranljivih otrok z integriranimi storitvami na področju zgodnjega otroštva

November 2015 – oktober 2018

SKUPAJ | podpiranje
ranljivih otrok z
integriranimi storitvami na
področju zgodnjega otroštva

Newsletter št. 2

Februar 2017

Partnerji projekta INTESYS smo projekt začeli z **mapiranjem**, da bi razumeli dejansko stanje na področju integriranih sistemov, politik in praks na področju predšolske vzgoje in varstva v Evropi in pilotskih državah. Pri mapiranju smo se prav posebej osredotočili na otroke in družine v stiski (revščina, migranti in manjšine). Mapiranje prispeva tudi k **usmeritvam v okviru projekta**.

Lokalno mapiranje – 'integracija' v središču

Čeprav je vsaka okoliščina specifična, se pojavljajo tudi skupna vprašanja. Preden so partnerji projekta INTESYS pričeli z dejavnostmi na terenu, so preučil primere različnih izzivov iz vsake pilotne države.

Belgija

- Bruselj, majhno mesto s **specifičnimi izzivi** – potreba po pregledu in povezavi storitev.
- Težave zaradi **dvojnega sistema** (vsak prehod je lahko nova ovira), kar velja za jezikovne skupnosti, starost, ministrstva ... Življenje ljudi ne poteka v skladu z deljeno organizacijo države.
- Nudijo številne storitve, **vendar ljudje mnogih ne poznajo in jim ne zaupajo**. 'Bruseljski blodnjak': kako se znajti v poplavi različnih strokovnih služb?
- **Pomanjkanje mest**, tako na področju varstva otrok kot vrtcev.
- Zelo raznoliko **prebivalstvo z različnimi potrebami** (npr. delež prvorojencev z materami, ki imajo tuje državljanstvo: 48 % leta 2011).
- Naraščujoča rodnost in revščina: **skoraj 25 % vseh otrok, mlajših od 3 let**.

Portugalska

- Storitve na področju predšolske vzgoje in varstva in na področju podpore družinam **še vedno delujejo v 'silosih'** brez drugih storitev/virov za socialno in družinsko podporo. S tem je otežena poenostavitev dostopa za družine in 'navigacija' skozi raznolike strokovne službe in sisteme.
- Nekateri strokovni delavci delajo na medsektorski in celosten način, vendar pa sistemi niso organizirani na takšen način, da bi vključevali strokovne službe, pri čemer včasih ustvarjajo prepreke. Večina **strokovnih delavcev se nedvomno zanaša na osebne kontakte in mreženje, da bi rešili težave, ki se pojavljajo v več strokovnih službah**; takšna praksa je odvisna od kontinuitete ekip.
- **Službe in strokovni delavci nimajo dovolj informacij o drugih socialnih, izobraževalnih in javnih storitvah – kdo počne kaj?**

Italija

- Obstaja že **nekaj primerov integracije**, vendar ni sistematična in konsolidirana izkušnja.
- **Omejeni viri s problemi**, ki so vse težje obvladljivi.
- **Pomanjkanje integracijskih orodij, vključno z deljeno odgovornostjo za uporabo virov.**
- Možnosti za integracijo na področjih izobraževanja, zdravstva in socialnih politik, s čimer bi se lahko lažje **spopadli z ranljivostjo.**
- Sodelovanja **ne dojemajo kot ključne strategije** pri sprejemanju odločitev.
- **Upravičenci** niso vključeni/ne sodelujejo.
- Integracija **je upravičena samo za posamezne**, najranljivejše primere.

Slovenija

- Romske družine se soočajo s številnimi težavami: visoko stopnjo brezposelnosti, revščino, slabimi bivanjskimi razmerami itn. **Problemi so integrirani, ne izolirani.**
- Romske otroke dokazano najmanj uporabljajo storitve predšolske vzgoje in varstva. Pojavlja se **vprašanje dostopa do kakovostnih predšolskih programov** in vprašanje **'otroškega dodatka'**: starši prejmejo višji otroški dodatek, če otrok ni vključen v programe predšolske vzgoje.
- **Dejavnosti ozaveščanja** se ne uporabljajo kot dodatna podpora za romske družine.
- **Predsodki do** romske skupnosti **in stereotipi** o njej so še vedno prisotni.
- Storitve so 'specializirane', nudijo jih številni izvajalci. **Sodelovanje in skupno načrtovanje sta redka.**
- Viri za storitve so načeloma omejeni na posamezne projekte. **Ni trajnostnega načrtovanja in financiranja.**
- **Lokalna zakonodaja je odvisna od nacionalne zakonodaje. Premalo zavedanja, da je pristop od spodaj navzgor zelo pomemben.**

Lokalno mapiranje – 'strokovni delavci' v središču

Mapiranje je izpostavilo več vprašanj, povezanih s strokovnimi delavci, ki delujejo na področju predšolske vzgoje in varstva.

Več o izzivih, s katerimi se soočajo strokovni delavci, ki prihajajo v stik s predšolskimi otroki in njihovimi družinami v vsaki od pilotnih držav, lahko preberete v nadaljevanju.

Slovenija

- Trdovratni **predsodki do** romske skupnosti **in stereotipi** o njej.
- **Holističen pogled na otroka in družino** bi moral biti osnova za vse integrirane pobude (tako bi se lahko izvajalci storitev problemov lotili holistično).
- **Skupinsko delo, delitev moči in skupno odločanje so nujni.**
- Treba je razviti **splošno razumevanje** o otrokovi podobi, družini in tem, kakšne storitve predšolske vzgoje in varstva bi morali razviti in promovirati.
- **Dejavnosti ozaveščanja** bi morale biti obvezne za vse sektorje; osredotočati bi se morali na družine z majhnimi otroki.
- **Okrepiti je treba sodelovanje romske skupnosti v procesih odločanja.**
- **Zaupnost informacij** kot **ovira** za skupno sodelovanje med sektorji?
- **Uporabiti bi bilo treba več skupnih strategij za spremljanje in vrednotenje.**

Portugalska

- Tako v jaslih kot vrtcih obstaja razlika v storitvah predšolske vzgoje in varstva: kakovost močno niha, čeprav so učitelji visoko kvalificirani (magisterij), država pa je uvedla poseben okvir za zagotavljanje kakovosti (v jaslih) in programe za večanje kakovosti ter inšpekcijske preglede v vrtcih. Nameniti je treba **večjo podporo ustanovam predšolske vzgoje in varstva**, da bi se izboljšala kakovost – skupaj s spodbudami vlade oziroma lokalnih oblasti, ki povečujejo kakovost.
- **Dobre primere** storitev predšolske vzgoje in varstva, ki uberejo jasen pedagoški pristop, temelječ na sodelovanju, vključevanju, aktivnih in namenskih učnih dejavnostih in spoštovanju raznolikosti, je treba razširiti; treba je poudarjati, da imajo otroci in družine pravico do kakovostnega izobraževanja.
- Izboljšati je treba odnos med zaposlenimi v predšolski vzgoji in varstvu in družinami. **Obstaja jasna potreba po usposabljanju** na nekaterih področjih, s katerim bi se lotili težav, kot so: pomanjkanje mehkih veščin pri strokovnjakih, ki delajo z družinami, pomanjkanje prožnosti in odzivnosti služb/strokovnih delavcev, nekakšen despotizem služb/strokovnih delavcev, nezmožnost družin, da bi vplivale na pristojne službe in prakse.
- Občutek neprilagodljivosti **služb predšolske vzgoje in varstva pri prilagajanju pravil/politik potrebam družin**, npr. urniki teh služb in urniki družin. Službe se vsako leto zaprejo za več kot mesec dni, dopusti in druge odsotnosti pa trajajo en mesec.
- Otroci nimajo dovolj časa za igro, predvsem za prosto igro in igro na prostem.
- Znotraj služb, ki se ukvarjajo z otroki in družinami, še vedno obstaja pomanjkanje **medkulturne zavesti**, zaradi česar bi morali dati poudarek strokovnemu usposabljanju, s pomočjo katerega bi službe bolj cenile medkulturno raznolikost.

Belgija

- Treba bi se bilo podučiti drug o drugem in rasti v smeri integriranega dela.
- Delo v smeri **skupne vizije** in skupnih ciljev.
- Več časa, nepretrgan **coaching in podpora**.
- **Vloga koordinatorja/coacha** – pripraviti usmeritve, poskrbeti, da vsi delujejo v isti smeri, poslušanje, deljenje mnenja, mediacija – ni preprosta.
- Ustvariti in okrepiti voljo po sodelovanju, ustvariti in okrepiti **vzajemno zaupanje**, spodbujanje **predanosti** vsakega partnerja.
- Investicija v nadaljni strokovni razvoj v smeri integriranega dela.
- **Različne** storitve, **različne** kulture in načini dela, **različne** kvalifikacije.

Italija

- Na **strokovni ravni** (med znanjem in veščinami strokovnih delavcev)
  - **Strokovni delavec** bi moral predstavljati dejavnik za integracijo, drugače pride do premalo deljenih informacij, počasne komunikacije; kombinacija različnih virov strokovnega znanja.
  - **Pomanjkanje deljenja znanja med strokovnimi delavci** v povezavi s sprejetimi operativnimi modeli. To je težavno, saj moramo med strokovnimi delavci najprej odpraviti pomanjkanje zaupanja, pri tem pa okrepiti vzajemne stike med njimi in med samimi predstavniškimi organi.
  - Strokovni delavci premalo delijo jezike in strokovne kode. Neprekinjeno in integrirano usposabljanje je lahko prvi korak k integriranim in učinkovitim načinom posredovanja.
- Na **vodstveni ravni** (med javnimi in zasebnimi pristojnostmi in viri)
  - Pomanjkanje **deljenih meril kakovosti**, kazalniki za spremljanje in vrednotenje, skupne dejavnosti usposabljanja med različnimi organizacijami, ki sodelujejo pri strokovnih službah za otroke v zgodnjem otroštvu.
  - **Luknje v zakonodaji**, ki zadevajo upravljanje človeških virov, predvsem na področju strokovnih profilov in kvalifikacij, ki so predmet pogodbenih razlik.
  - **Luknje v investicijah**, ki so povezane s tehničnimi, strokovnimi in administrativnimi kompetencami za integracijo med javnimi in zasebnimi organi. Vire je treba vlagati v integracijo in koordinacijo.

Kakovostne integrirane storitve na področju predšolske vzgoje in izobraževanja so ključnega pomena pri izboljšanju učenja otrok tako absolutno kot v primerjavi z drugimi skupinami. Najbolj prikrajšane skupine lahko s pomočjo kakovostnih strokovnih služb, ki se ukvarjajo s predšolsko vzgojo, v veliki meri nadoknadijo velikanski zaostanek v primerjavi z drugimi skupinami. Neenakost na področju evropskih sistemov predšolske vzgoje in izobraževanja trenutno močno vpliva na najranljivejše skupine: migrantske otroke, romske otroke, otroke s posebnimi potrebami in otroke, ki živijo v revščini.

INTESYS se osredotoča na preizkušanje novih pristopov k predšolski vzgoji in varstvu v Evropi, pri čemer bi radi zagotovili, da imajo otroci in družine v ranljivih okoliščinah dostop do kakovostne predšolske vzgoje in varstva, ki jih nudijo službe iz različnih sektorjev (izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo itn.), strokovnih področij, ne glede na starostno skupino in raven upravljanja.

Konzorcij INTESYS vodi [King Baudouin Foundation](#) in vključuje **devet partnerjev**, ki na področje zgodnjega otroštva vnašajo raznoliko strokovno znanje, ki se medsebojno dopolnjuje.

S klikom na naslednja imena lahko dostopate do dodatnih informacij:

Partner 1: [King Baudouin Foundation](#)

Partner 2: [Universal Education Foundation](#)

Partner 3: [ISSA – International Step by Step Association](#)

Partner 4: [Innovations in the Early Years – VBJK](#)

Partner 5: [Compagnia San Paolo](#)

Partner 6: [Emanuela Zancan Foundation](#)

Partner 7: [Calouste Gulbenkian Foundation](#)

Partner 8: [Aga Khan Foundation](#)

Partner 9: [Educational Research Institute - Step by Step Centre for Quality in Education](#)